

Nieuwsbrief jaargang 3, nummer 34, 30 september 2013

'Miezerige beschouwingen'

Zijn de APB wel vergadertijd Kamer waard?

Wat is het nut van Algemene Politieke Beschouwingen in de Tweede Kamer die te algemeen, politiek verhypothekend en te weinig beschouwend zijn? Wytze van der Woude, universitair docent bij MI-Maastricht, vraagt zich na het grote politieke Kamerdebat over Troonrede, Miljoenennota en begroting af of het geen verloren parlementaire tijd is geweest.

Van oudsher zijn de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) het moment waarop de politieke hoofdlijnen worden getrokken, gevolgd door de financiële beschouwingen om de punten op de i te zetten. Maar uitgerekend in een jaar dat alles in zich had om 'de spannendste en meest inhoudelijke algemene beschouwingen' te worden, is de uitkomst praktisch nihil.

Van der Woude maakt een kale balans van twee dagen vergaderen tussen kabinet en Kamer op: 'De minister van Financiën gaat nog eens praten en de Financiële Beschouwingen worden uitgesteld. Als er iets van een uitkomst is, dan is het dat niet alleen de puntjes nog op de i moeten worden gezet, maar dat nog boven de markt hangt welke letter we überhaupt met elkaar aan het papier willen vertrouwen. Moeten we daarvoor twee dagen kostbare vergadertijd in de Tweede Kamer opofferen?'

[Lees verder >](#)

'Mutti Europa'

Plaat van de maand

Spotprent: Jos Collignon in de Volkskrant van 24 september 2013

Wordt Angela Merkel ook 'Mutti Europa'? Na haar overweldigende verkiezingsoverwinning heeft de Duitse Bondskanselier direct laten weten het Europese beleid op 'hoofdlijnen' 'ongewijzigd' te willen voortzetten. Gaat dat lukken? Wat betekent dat voor Duitsland en voor de Europese Unie, bezig zich aan de crisis te ontworstelen? Zal het Duitse overwicht nog markanter worden?

Hanco Jürgens, fellow van het Montesquieu Instituut, analyseert de gevolgen van de Duitse verkiezingsuitslag. Jos Collignon, politiek tekenaar, zag het in de Volkskrant de dag na de verkiezingen al direct voor zich.

[Lees verder >](#)

Partners

Agenda

**2 oktober 2013,
Den Haag**

'Nut en noodzaak van de Eerste Kamer'

Debat met Eerste Kamerleden Thom de Graaf en Adri Duivesteijn.

**11 oktober 2013,
Den Haag**

'Wat werkt: ontwikkelingshulp of handel?'

Debat met Farah Karim en Arend Jan Boekestijn.

**25 oktober 2013,
Den Haag**

'Europe in the world'

De Europalezing door voormalig president van Zuid-Afrika Frederik Willem de Klerk.

[Uitgebreide agenda >](#)

Cartoon

Een groepje liberale senatoren wordt afgevoerd naar de guillotine.

[Lees verder >](#)

'Effectieve fractiediscipline'

Fractiediscipline strookt niet met het beeld van het ideale parlement, maar is wel een blijvertje. Overdenkingen van het MI Maastricht.

[Lees verder >](#)

'Over de macht van Eerste Kamer'

Hoe machtig is de Eerste Kamer eigenlijk? Het PDC (Den Haag) dook in het archief en zet de feiten over de Nederlandse 'Senaat' op een rij.

[Lees verder >](#)

'Links en rechts achterhaald'

Kiezers denken over economie niet meer langs klassiek linkse of rechtse lijnen. Een analyse van het DNPP (Groningen).

[Lees verder >](#)

'Senaat lag al vaker dwars'

De Eerste Kamer heeft vaker kabinetten en ministers de voet dwars gezet. Het CPG (Nijmegen) over een bijna vergeten geval uit 1967.

[Lees verder >](#)

Wer Visionen hat, soll zum Arzt gehen.

Oud-bondskanselier Helmut Schmidt (SPD), 'misschien wel veertig jaar geleden' (2009) in antwoord op vragen naar zijn visie.

Uw mening

Een bedje past niet in de Troonrede.

Groei en krimp

Ondanks bezuinigingen hebben Nederlandse overheidsuitgaven nog steeds de neiging te groeien.

[Lees verder >](#)

Fractiediscipline

Voor en tegen

Hoe kwellend is fractiediscipline?

Twee voormalige leden van de Tweede Kamer – Paul Kalma (PvdA) en Jan Schinkelshoek (CDA) – over nut en noodzaak van fractiediscipline

[Paul Kalma >](#)

[Jan Schinkelshoek >](#)

Eerste Kamer - toch maar ontbinden?

Column

Bert van den Braak

Ontbinding van de Eerste Kamer bij een eventueel conflict heeft geen zin, omdat (vrijwel) dezelfde Statenleden weer hun stem zullen uitbrengen bij de verkiezing van een nieuwe Eerste Kamer. Dat erkent inmiddels vrijwel iedereen. Alleen als ook de Provinciale Staten opnieuw worden gekozen, zou dat zin hebben. In 1921 kreeg een wetsvoorstel om bij ontbinding van de Senaat ook de Provinciale Staten te ontbinden nog wel een meerderheid in de Tweede Kamer. Dat voorstel sneuvelde echter in de Eerste Kamer.

Tot 1983 kon ontbinding van de Eerste Kamer, ook zonder nieuwe Statenverkiezingen, overigens wel enige zin hebben. Tot dat jaar werden de Statenleden voor zes jaar gekozen en werd de helft van de Kamer om de drie

Europese senaten

- België - Senaat, Sénat
- Duitsland - Bundesrat
- Frankrijk - Sénat
- Ierland - Seanad Éireann
- Italië - Senato
- Nederland - Eerste Kamer
- Oostenrijk - Bundesrat
- Polen - Senat
- Roemenië - Senat
- Slovenië - Državni zbor
- Spanje - Senado
- Tsjechië - Senát
- Verenigd Koninkrijk - House of Lords

Europese eenkamerstelsels

- Bulgarije - Narodno sabranie
- Cyprus - Vouli Antiprosopon
- Denemarken - Folketing
- Estland - Riigikogu
- Finland - Eduskunta
- Griekenland - Vouli ton Ellinon
- Hongarije - Országgyűlés
- Kroatië - Hrvatski sabor

jaar vernieuwd. De samenstelling liep daarmee soms deels 'achter' bij de 'actuele' politieke voorkeur. Dat was nog sterker het geval vóór 1923 toen de Eerste Kamer voor negen jaar werd gekozen en om de drie jaar voor een derde werd vernieuwd. In 1904 was de ontbinding waartoe het kabinet-Kuyper besloot, daarom nog wel zinvol en verdedigbaar. De Eerste Kamer werd daarmee wat 'politieke kleur' betrof 'gelijk getrokken' met de in 1901 gekozen Tweede Kamer.

[Lees verder >](#)

En verder

Nieuws

Lobby als wetenschap: onderzoeksdirecteur MI Den Haag wordt PA-professor.

[Lees verder >](#)

Hoe scheiden journalisten het kaf van het koren? PDC werkt aan een geavanceerd hulpmiddel: de Politieke Navigator.

[Lees verder >](#)

Van Zijlstra tot Zalm - een beschouwing van MI Den Haag over begrotingen en begrotingsnormen.

[Lees verder >](#)

Duitsland heeft, zoals de liberale FDP heeft ervaren, een fikse kiesdrempel, Nederland heeft er ook een. PDC legt uit.

[Lees verder >](#)

'Transparantie is geen tovermiddel' - terugblik op de Zomerconferentie van het MI.

[Lees verder >](#)

- Letland - Saeima
- Litouwen - Seimas
- Luxemburg - Chambre des Députés
- Malta - Il Kamra tad-Deputati
- Portugal - Assembleia da República
- Slowakije - Národná rada
- Zweden - Riksdag

Subsidiegevers

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Maastricht Universiteit

Gemeente Maastricht

Provincie Limburg

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[lees verder >](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Polder](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Hot Issues](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

Montesquieu-Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Valorisatie](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)
[Nederland](#)